

Note : (1) Attempt any five questions from the following.

(2) All questions carry equal marks.

- Q. 1 a) Define consideration and state the exceptions to the rule, "An agreement made without consideration is void." (10)
b) Define wager and state the effect of wager on agreements. (10)
- Q. 2 Write notes on. (Any four) (20)
a) Modes of revocation of proposal
b) Coercion
c) Holding out agent
d) Duties of Bailee
e) Rights of Bailor
f) Novation
- Q. 3 a) Discuss the rights and duties of partners in a partnership firm. (10)
b) Discuss the modes of dissolution of partnership. (10)
- Q. 4 a) Define contract of sale. Distinguish between sale and agreement to sell. (10)
b) "No one can transfer a better title than what he himself possesses." Discuss the rule and state the exceptions to this rule. (10)
- Q. 5 a) Define company and state its essential characteristics. (10)
b) Define private company and state the distinction between private company and public company. (10)
- Q. 6 a) Define and distinguish between Cheque and Bill of Exchange. (10)
b) Discuss the various kinds of endorsement. (10)
- Q. 7 Write notes on : (Any four) (20)
a) Annual General Meeting.
b) Rule of Ultra-Vires
c) Modes of termination of membership in a Company.
d) Sale by description
e) Minor's position in a partnership firm
f) Kinds of crossing of a cheque
-

સૂચના: નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર લખો.

- પ્ર. ૧ અ) અવેજની વ્યાખ્યા આપી ‘અવેજ વગરનો કરાર રદ્દબાતલ છે’ આ નિયમના અપવાદો જણાવો. (૧૦)
 બ) સટ્ટો(હોડ)ની વ્યાખ્યા આપો અને કરાર પર થતી સટ્ટા (હોડ) ની અસર જણાવો. (૧૦)
- પ્ર. ૨ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ચાર) (૨૦)
 ૧) કાયદેસરથી દરખાસ્ત રદ્દ થવાનો પ્રકારો
 ૨) બળજબરી (Coercian)
 ૩) ઢોંગી પ્રતિનિધિ
 ૪) બેઈલી ની ફરજો
 ૫) બેઈલરના હક્કો
 ૬) નવો કરાર
- પ્ર. ૩ અ) ભાગીદારીપેઢીમાં ભાગીદારના હક્કો અને ફરજોની ચર્ચા કરો. (૧૦)
 બ) ભાગીદારી પેઢીના વિસર્જનના જુદાજુદા પ્રકારોની ચર્ચા કરો. (૧૦)
- પ્ર. ૪ અ) વેચાણ કરારની વ્યાખ્યા આપો અને ‘વેચાણ’ તથા ‘વેચાણ કબૂલાતનો’ વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. (૧૦)
 બ) ‘કોઈપણ પોતાની પાસે હોય તે કરતા વધારે સારો માલિકી હક્ક આપી શકે નહીં’ નિયમની ચર્ચા કરો અને નિયમના અપવાદો લખો. (૧૦)
- પ્ર. ૫ અ) કંપનીની વ્યાખ્યા આપી તેના આવશ્યક લક્ષણો જણાવો અને સમજાવો. (૧૦)
 બ) ખાનગી કંપનીની વ્યાખ્યા આપો. અને ખાનગી કંપની અને જાહેર કંપની વચ્ચેનો તફાવત લખો. (૧૦)
- પ્ર. ૬ અ) એક અને વિનિમય પત્રની વ્યાખ્યા આપો. અને બન્ને વચ્ચેનો તફાવત લખો. (૧૦)
 બ) શેરાના જુદાજુદા પ્રકારના ચર્ચા કરો. (૧૦)
- પ્ર. ૭ ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈપણ ચાર) (૨૦)
 ૧) વાર્ષિક સામાન્ય સભા
 ૨) સત્તા ઉપરવટનો સિદ્ધાંત
 ૩) કંપનીમાં સભ્યપદ રદ્દ થવાના પ્રકારો
 ૪) વર્ણન દ્વારા થતું વેચાણ
 ૫) ભાગીદારી પેઢીમાં સગીરનું સ્થાન
 ૬) ચેકના કોર્સીંગના પ્રકારો

सूचना: (१) कोणत्याही पाच प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

- प्र. १ अ) प्रतिफलाची परिभाषा देऊन, "प्रतिफलाशिवाय होणारा ठराव व्यर्थ आहे." या नियमाचे अपवाद स्पष्ट करा. (१०)
ब) बाजीचे ठराव म्हणजे काय ? सांगून त्याचे करारावर होणारे परिणाम वर्णन करा. (१०)
- प्र. २ खालीलपैकी कोणत्याही चार वर टीपा लिहा. (२०)
अ) प्रस्ताव रद्द करणेच्या पद्धती
ब) बलप्रवर्तन (Coercian)
क) भासविणारा प्रतीनिधी
ड) निक्षेप गृहित्याचे कर्तव्ये
इ) निक्षेप दात्याचे हक्क
फ) नवकरण (Novation)
- प्र. ३ अ) भागीदारी पेढीतील भागीदारांचे हक्क आणि कर्तव्ये विषद करा. (१०)
ब) भागीदारी संस्था विसर्जित करणेसाठी उपलब्ध असणारे प्रकार वर्णन करा. (१०)
- प्र. ४ अ) माल विक्री कराराची व्याख्या सांगून प्रत्यक्ष माल विक्री आणि माल विक्रीचा ठराव यांतील फरक सांगा. (१०)
ब) "कोणीही आपल्या स्वतःपेक्षा चांगले स्वत्व हस्तांतरित करू शकत नाही." हे विधान स्पष्ट करा. या नियमाला अपवाद कोणते आहेत ? (१०)
- प्र. ५ अ) कंपनीची व्याख्या सांगून कंपनीची वैशिष्ट्ये सांगा. (१०)
ब) खाजगी कंपनीची व्याख्या सांगून खाजगी कंपनी आणि सार्वजनिक कंपनी यांतील फरक स्पष्ट करा. (१०)
- प्र. ६ अ) 'धनादेश' (Cheque) आणि 'विनिमय पत्रक' यांची व्याख्या सांगून दोन्हीतील फरक सांगा. (१०)
ब) हस्तांतरणाच्या विविध प्रकारांची चर्चा करा. (१०)
- प्र. ७ टीपा लिहा. (कोणत्याही चार) (२०)
अ) वार्षिक साधारण सभा
ब) मर्यादा - उल्लंघनाचे तत्व (नियम)
क) कंपनीतील सभासदत्व रद्द होण्याचे मार्ग
ड) वर्णनाद्वारे मालाची विक्री
इ) भागीदारी पेढीतील अज्ञानाचे स्थान
फ) धनादेशाचे रेखांकनांचे प्रकार